

лодіжна політика є досить мінливим явищем, оскільки молодь як особлива соціально-демографічна група є досить динамічним утворенням, а відтак її потреби та інтереси постійно зазнають змін. Саме держава, як координатор, має змогу в процесі реалізації державної молодіжної політики адекватно та своєчасно реагувати на ці зміни. Це можливо реалізувати шляхом втілення інновацій в систему державного регулювання молодіжною сферою та відповідного вдосконалення нормативно-правового забезпечення функціонування інститутів, які реалізують державну молодіжну політику.

Погібко О.І.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
Радник начальника Генерального штабу – Головнокомандувача ЗС України,
здобувач кафедри конституційного права*

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВОЄННОЇ РЕФОРМИ – ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Конституція України визначає основні напрями воєнної реформи – політико-правові підвалини будівництва збройних сил – складової сектору безпеки та оборони держави.

Для забезпечення безпеки та оборони в сучасних умовах потрібна сукупність політичних, економічних, соціальних та ідеологічних умов, наявність надійної економічної бази, вивіреної соціальної політики та особливо, досконалого законодавства. Тому на етапі становлення незалежної держави необхідно обрати фундаментальний підхід – правове забезпечення національної безпеки як безпеки особистості суспільства і держави.

Вперше концептуальні положення знайшли відображення в Законі України «Про основи національної безпеки України». У цілому, в зазначеному законі визначено напрями державної політики в сфері безпеки, а також створено методологічну основу побудови та функціонування національної безпеки та оборони.

Однак враховуючи реалії сьогодення, виходячи з розвитку внутрішньо-політичної та міжнародної обстановки ряд положень закону потребують корегування. Важливо, на підставі оновлених прийнятих концептуальних положень сформулювати достатньо ефективну систему захисту від внутрішніх та зовнішніх загроз, що в свою чергу дозволить державі впевнено дотримуватись основних принципів поступального розвитку – багатовекторності зовнішньої політики і соціальної спрямованості економічного курсу.

Слід зазначити, в Законі України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» визначено основні положення нової зовнішньої політики України.

Власне кажучи, військова складова забезпечення національної безпеки та оборони держави повинна бути приведена до стану адекватному

зміненім сутності та змісту сучасної війни і збройної боротьби в відповідності вимог Законів України «Про оборону України» та «Про Збройні Сили України». Однак, базові закони не повній мірі врегульовують питання оборони – складової національної безпеки та не визначають взаємозв'язки військового формування з суспільством.

Поряд з цим, в результаті проведених заходів воєнної реформи, реформування та в цілому перетворень – військове формування не стало більш боєготовним та боєздатним – найважливішим засобом стримування і запобігання війні.

Одним з основних пріоритетів у військовому будівництві та в цілому в сфері підготовки держави до оборони є законодавче забезпечення. Розробка й практичне здійснення державної політики в сфері оборони реалізуються лише на підставі сучасної нормативно – правової бази, яка повинна передбачати окрім виявлення та нейтралізації внутрішніх і зовнішніх загроз територіальній цілісності й соціально – політичній стабільності в регіонах, власне реалізацію стратегії територіальної розбудови, тим самим забезпечуючи територіальну єдність України.

Проблеми забезпечення обороноздатності висуюють перед політичним керівництвом держави – стратегічними органами управління оборонної сфери ряд принципово нових завдань. Основними з яких, слід вважати удосконалення законодавчої бази у військовій галузі, відповідно до вимог сучасності; побутову стійкої системи державного та військового управління та їх органічного взаємопоєднання.

Однак, до цього часу ще не відпрацьований Закон України «Про воєнну реформу України». Розвиток та трансформація війська доволі поступово стає складовою частиною державного будівництва – найважливішою умовою забезпечення політичної незалежності та територіальної цілісності нашої держави.

Діючі законодавчі механізми потребують удосконалення, творчого переосмислення і розвитку. Воєнна доктрина та Стратегія національної безпеки України в новій редакції повинні активізувати діяльність законодавчих та виконавчих органів влади щодо зміцнення обороноздатності держави. Але прикрим є відсутність в концептуальних документах комплексного аналізу та сформульованих основних тенденцій сучасного світу на новому історичному етапі. Серед них, кардинальна зміна розстановки сил і пов'язана з цим загальна нестабільність, загострення боротьби за сфери впливу і природні ресурси.

На нашу думку, доцільно також конкретизувати та сформулювати поняття національні інтереси, які розділити на стратегічні, – без них немислимо саме існування суверенної держави і основні, які розподілити по сферах національної безпеки. Відповідно істотно розширити характеристику поточного стану національної безпеки, загальний підхід звести до

того, щоб побудована в державі система її забезпечення довела свою ефективність, але необхідне її корегування та законодавче урегулювання.

У попередній редакції зазначених законодавчих актів мова велась лише про основні чинники, які породжують різні негативні прояви. Разом з тим, відсутність чіткого і комплексного бачення загроз на довгострокову перспективу приводять до серйозних ускладнень в сфері забезпечення національної безпеки та оборони. За методологічну основу слід взяти чіткий поділ понять «джерело загрози» і «загроза» та сформулювати їх визначення законодавчим актом. Джерела загроз є об'єктивно існуючими причинами, а загрози виступають їх наслідком, який передбачає наявність як явних суб'єктів так і об'єктів впливу, формами загроз на стадії їх зародження і насичення є ризики і виклики національної безпеки. Саме тому, будування чіткої логічної послідовності – ризик, виклик, загроза національної безпеки означатиме різний ступінь небезпеки, відповідно вони вимагають різних підходів організації протидії.

Таким чином, воєнну безпеку держава повинна забезпечуватись на підставі законодавства, виходячи з принципу стратегічного стримування потенційної агресії, реформованим формуванням віддаючи пріоритет невійськовим засобам та оборонної достатності.

Салей М.І.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
здобувач кафедри конституційного права*

ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ КОНСТИТУЦІЙНИХ ЦІННОСТЕЙ

В сучасній конституційно-правовій науці поняття конституційних цінностей не є усталеним і знаходиться у стадії розробки. Розкриття ознак конституційних цінностей дозволять визначити зміст конституційних цінностей та сформулювати їх дефініцію.

Аналіз конституційно-правової літератури надає можливості зробити висновок, що, як правило, до основних характерних ознак конституційних цінностей відносять їх верховенство, історичність, ієрархічність, стабільність, сконцентрованість, оновленість змісту (Див. напр.: Снежко О. Правовая природа конституционных ценностей современной России // Сравнительное конституционное обозрение. – 2005. – С. 14.).

Першою ознакою конституційних цінностей є верховенство, що впливає з верховенства Конституції на всій території держави. Основний Закон повинен бути легітимним, інакше він не може претендувати на те, щоб вважатися конституційною цінністю. Конституція повинна бути забезпечена виконанням конституційних зобов'язань на практиці і державою, і громадянами. Так, у контексті теоретичних досліджень радянської юридичної школи завжди заявляла про пряму дію Конституції, але на практиці судові та адміністративні органи, а також посадові особи навіть